

Brussel, 24 februari 2025
(OR. en)

6511/25

MAMA 44
MED 12
ISR 2

NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad
aan: de delegaties

Betreft: Betrekkingen met Israël
- Standpunt van de Europese Unie voor de 13e zitting van de
Associatieraad
(Brussel, 24 februari 2025)

De delegaties vinden in de bijlage het standpunt van de Europese Unie voor de 13e bijeenkomst van de Associatieraad EU-Israël.

**DE TIENDE ZITTING VAN
DE ASSOCIATIERAAD EU-ISRAËL**

(Brussel, 24 februari 2025)

Verklaring van de Europese Unie

1. De Europese Unie (EU) verwelkomt de 13e zitting van de **Associatieraad EU-Israël**. De EU hecht groot belang aan haar nauwe betrekkingen met de Staat Israël en aan haar eerlijke en open politieke dialoog met Israël met het oog op het bevorderen van een algemeen begrip van de uitdagingen in het Midden-Oosten en daarbuiten. Deze zeer belangrijke zitting vindt plaats in de nasleep van de buitengewone situatie van de terroristische aanslagen tegen Israël van 7 oktober 2023 en tegen de achtergrond van de beproevingen van de gijzelaars, het conflict in Gaza en de verschuivingen op regionaal niveau die uit de aanslagen voortvloeien. De bijeenkomst zal de gelegenheid bieden om de situatie in het Midden-Oosten, waaronder het conflict in Gaza en de grote humanitaire gevolgen daarvan, alsook de samenwerking tussen de EU en Israël te bespreken.

2. De EU en Israël onderhouden nauwe politieke, culturele, intermenselijke, toeristische, handels- en investeringsbetrekkingen die wederzijds voordelen opleveren, en werken veel samen op het gebied van economische en financiële zaken, onderzoek en innovatie en veiligheid, met inbegrip van crisisbeheersing en civiele bescherming. **Het actieplan in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid**¹, dat de EU en Israël alle kansen biedt om hun samenwerking te verdiepen, onder meer door mogelijke onderhandelingen over de partnerschapsprioriteiten, vormt het kader voor deze samenwerking. De betrekkingen van de EU met Israël zullen ook een belangrijk onderdeel vormen van de nieuwe alomvattende EU-strategie voor het Midden-Oosten en het nieuwe pact voor het Middellandse Zeegebied.

3. De EU brengt in herinnering dat krachtens artikel 2 van de associatieovereenkomst de betrekkingen tussen de partijen en alle bepalingen van deze overeenkomst berusten op de **eerbiediging van de mensenrechten en democratische beginselen**, die ten grondslag ligt aan het interne en externe beleid van de partijen en die een essentieel onderdeel van deze overeenkomst vormt.

¹ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2019-11/eu-israel_action_plan_2005.pdf

4. De EU veroordeelt in de krachtigste bewoordingen de meedogenloze **en willekeurige terroristische aanslagen van Hamas** en andere terroristische groeperingen op Israël van 7 oktober 2023, de aanslagen op Israël door Hezbollah tussen 8 oktober 2023 en 27 november 2024, de **Iraanse aanslagen op Israël** van 13 april en 1 oktober 2024 en de herhaalde **aanvallen van de Houthi's op Israël**. De EU betuigt haar volledige solidariteit met en steun aan Israël en zijn bevolking, staat achter de families van de slachtoffers en de gijzelaars van Hamas, is zeer bezorgd over de omstandigheden waarin zij worden vastgehouden en bevestigt eens te meer haar diepe gehechtheid aan de veiligheid van Israël en aan stabiliteit in de regio. Bij de uitoefening van zijn recht om zichzelf te verdedigen, moet Israël zijn verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht, in alle omstandigheden volledig nakomen. De EU wijst er nogmaals op hoe belangrijk het is te allen tijde te zorgen voor de bescherming van alle burgers, met inbegrip van humanitair personeel, alsook van civiele infrastructuur, waaronder medische voorzieningen, scholen en VN-gebouwen.

5. Na de aanslagen van 7 oktober 2023 heeft de EU haar terroristenlijst (CP-931) herzien en de politiek leider en twee militaire leiders van Hamas op de lijst geplaatst. Op 19 januari 2024 heeft de Raad een nieuwe **sanctieregeling tegen Hamas** aangenomen voor personen of entiteiten die gewelddadige acties door Hamas en de Palestijnse Islamitische Jihad steunen, faciliteren of mogelijk maken, op grond waarvan momenteel voor twaalf personen en drie entiteiten sancties gelden. Op 12 april 2024 heeft de EU in het kader van de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten drie entiteiten van Hamas op de lijst geplaatst vanwege hun acties tijdens de aanslagen van 7 oktober (wijdverbreid seksueel en gendergerelateerd geweld).

6. De EU is zeer ingenomen met de **overeenkomst over een staakt-het-vuren in Gaza**, die de **geleidelijke vrijlating van de gijzelaars** mogelijk maakt – waarmee er voor hen een einde komt aan meer dan 15 maanden van vreselijke beproevingen – en die een einde zal maken aan de vijandelijkheden en het **menselijk leed in Gaza zal verlichten**. Het is cruciaal dat het akkoord volledig wordt uitgevoerd zodat alle gijzelaars kunnen worden vrijgelaten en er een definitief einde komt aan de vijandelijkheden. De EU betuigt haar dank aan de VS, Egypte en Qatar voor hun inspanningen tijdens de onderhandelingen over het staakt-het-vuren, waartoe de EU stelselmatig heeft opgeroepen. De EU betreurt het onaanvaardbare aantal burgers, met name vrouwen en kinderen, dat om het leven is gekomen, en de rampzalige humanitaire situatie die voornamelijk wordt veroorzaakt omdat er onvoldoende hulp in Gaza binnenkomt, met name in het noorden. Hoewel de EU verheugd is over de toegenomen hulp die Gaza binnenkomt sinds het staakt-het-vuren, herhaalt zij haar oproep ervoor te zorgen dat volledige en ongehinderde toegang tot de Gazastrook wordt verleend voor humanitaire hulp en dat de hulp doeltreffend kan worden verstrekt aan degenen in nood, onder meer door VN-agentschappen en met name UNRWA. Ontheemde Gazanen moeten op een veilige en waardige manier kunnen terugkeren naar hun huizen in Gaza. De EU roept Israël op zich in te spannen om consulaire grensoverschrijdingen te faciliteren, zodat EU-burgers Gaza kunnen verlaten. De EU herinnert er ook aan dat de beschikkingen van het **Internationaal Gerechtshof**, die juridisch bindend zijn, integraal ten uitvoer moeten worden gelegd.

7. De **civiele missie van de Europese Unie voor bijstandverlening inzake grensbeheer aan de grensovergang bij Rafah** (EUBAM Rafah) is op verzoek van de Palestijnen en de Israëli's en in overleg met de Egyptenaren, conform de overeenkomst over verkeer en toegang van 2005 naar de grensovergang bij Rafah overgeplaatst. De missie heeft een gespecialiseerd team ingezet om Palestijns personeel in staat te stellen de grensovergang bij Rafah te heropenen zodat mensen uit Gaza kunnen worden gehaald, onder wie mensen die medische behandeling nodig hebben. EUBAM Rafah kan een doorslaggevende rol spelen bij het ondersteunen van het staakt-het-vuren.
8. De EU herhaalt dat zij zich onverminderd inzet voor een **rechtvaardige, alomvattende en duurzame vrede**, overeenkomstig de desbetreffende resoluties van de VN-Veilighedsraad (VNVR), op basis van de **tweestatenoplossing**, waarbij de staat Israël en een onafhankelijke, democratische, aaneengesloten, soevereine en levensvatbare staat Palestina in vrede en veiligheid naast elkaar bestaan en elkaar wederzijds erkennen, met Jeruzalem als de toekomstige hoofdstad van beide staten. De EU en haar lidstaten zullen de internationale consensus over Jeruzalem die in de desbetreffende resoluties van de VNVR is vervat, blijven eerbiedigen totdat de definitieve status van Jeruzalem is bepaald. De EU maakt zich ernstige zorgen over het feit dat de in 1967 begonnen bezetting van het Palestijnse grondgebied tot op de dag van vandaag voortduurt, en onderstreept met name dat het Internationaal Gerechtshof heeft vastgesteld dat de aanhoudende aanwezigheid van Israël in de bezette Palestijnse gebieden onwettig is. De EU herinnert aan Resolutie 2735 (2024) van de VNVR, waarin elke poging tot demografische of territoriale veranderingen in de Gazastrook werd afgewezen en werd benadrukt dat het belangrijk is de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever samen te voegen onder bestuur van de Palestijnse Autoriteit.

9. De EU zal actief steun blijven verlenen aan en **samen met internationale partners** toewerken naar concrete onomkeerbare stappen in de richting van de tweestatenoplossing en zal daartoe nieuw leven geven aan een politiek proces, onder meer door het zo spoedig mogelijk houden van een internationale vredesconferentie. De EU benadrukt dat **een overtuigend traject naar een Palestijnse staat** een cruciaal bestanddeel van dat politieke proces is. De lancering van de “wereldwijde alliantie voor de implementatie van de tweestatenoplossing” op 26 september 2024 was een belangrijke stap om te laten zien dat de EU vasthoudt aan de tweestatenoplossing. Overeenkomstig het Actieplan EU-Israël moedigt de EU Israël aan zich actief in te spannen om het politieke proces in de richting van de tweestatenoplossing nieuw leven in te blazen.
10. De EU zal actief bijdragen aan een gecoördineerde internationale inspanning voor het snelle herstel en de vlotte wederopbouw in Gaza. De EU zal de **Palestijnse Autoriteit blijven ondersteunen** om haar dringendste behoeften te helpen lenigen, institutionele capaciteit op te bouwen en haar hervormingsagenda uit te voeren en om, onder meer via EUPOL COPPS, haar veiligheidsuitdagingen te helpen aanpakken. De EU benadrukt dat een einde moet worden gemaakt aan acties die de Palestijnse Autoriteit verzwakken. De EU roept Israël op de Palestijnse Autoriteit te steunen, haar terugkeer naar Gaza te vergemakkelijken, ingehouden belasting- en douane-inkomsten vrij te geven, de hervatting van de toekenning van werkvergunningen voor Palestijnen te overwegen, en de nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat correspondentbankdiensten tussen Israëlische en Palestijnse banken na de laatste verlenging van de afspraken gehandhaafd blijven.
11. De EU benadrukt het belang van een volledige uitvoering en actualisering van het **Protocol van Parijs**, ook wat betreft de volledige, tijdige, voorspelbare en transparante overdracht van belasting- en douane-inkomsten. Zij is bereid maatregelen op dit gebied te steunen, zoals de overdracht van douaneverantwoordelijkheden, de volledige invoering van de e-btw en andere inkomstengenererende infrastructuur.

12. De EU is sterk **gekant tegen alle acties die de levensvatbaarheid van de tweestatenoplossing ondermijnen**. De EU zal de ontwikkelingen ter plaatse en de bredere gevolgen daarvan van nabij blijven volgen, en zal verdere actie overwegen ter bescherming van de levensvatbaarheid van de tweestatenoplossing, die voortdurend wordt ondermijnd door nieuwe gebeurtenissen ter plaatse, zoals de uitbreiding van de nederzettingen.
13. **De EU herhaalt haar krachtige verwerping van het nederzettingenbeleid en de nederzettingsactiviteiten van Israël**, onder meer in en rond Oost-Jeruzalem. De EU erkent geen wijzigingen van de grenzen van 1967, tenzij de partijen deze in onderling overleg vaststellen. De EU herinnert eraan dat annexatie volgens het internationaal recht illegaal is. De EU roept Israël op een einde te maken aan de onverminderde uitbreiding van de nederzettingen en daarmee verband houdende activiteiten, die het afgelopen jaar recordniveaus hebben bereikt, zoals het tot staatsgrond verklaren van grondgebied, uitzettingen, sloopactiviteiten, confiscaties en gedwongen verplaatsingen van Palestijnen. Voorts veroordeelt de EU met klem de vernielingen van de door de EU of haar lidstaten gefinancierde structuren en verwacht zij dat Israël de schade zal vergoeden overeenkomstig het internationaal recht. Sinds 7 oktober 2023 hebben de toegenomen toegangsbeperkingen door Israël op de Westelijke Jordaanoever ernstige gevolgen gehad voor de sociaal-economische omstandigheden van de Palestijnen. De EU vraagt Israël het vrije verkeer en de vrije toegang van Palestijnen voelbaar te verbeteren, een snellere Palestijnse opbouw en sociale en economische ontwikkeling in zone C te faciliteren, en de verslechtering van de levensomstandigheden van Palestijnen in zone C een halt toe te roepen.

14. De EU en haar lidstaten zijn vastbesloten het internationaal recht ten volle na te leven en **EU-wetgeving en de bilaterale technische regeling met betrekking tot producten uit de nederzettingen** dienovereenkomstig uit te voeren. De EU en haar lidstaten vertrouwen op samenwerking tussen de EU en Israël voor een doeltreffende uitvoering van de technische regeling. De EU zegt toe ervoor te zullen zorgen dat – overeenkomstig het internationaal recht – in alle overeenkomsten tussen de Staat Israël en de EU ondubbelzinnig en uitdrukkelijk wordt vermeld dat zij niet van toepassing zijn op de door Israël in 1967 bezette gebieden. Dit vormt geen boycot van de Staat Israël, iets waar de EU sterk tegen gekant is.
15. De EU spreekt haar krachtige veroordeling uit van de verdere escalatie op de **Westelijke Jordaanoever, waaronder Oost-Jeruzalem**, als gevolg van toegenomen geweld van kolonisten, de uitbreiding van de illegale nederzettingen, Israëlische militaire operaties en toegenomen terroristische aanslagen tegen Israël. De EU herinnert eraan dat terrorismebestrijdingsmaatregelen in overeenstemming moeten zijn met het internationaal recht, waaronder het internationaal recht inzake de mensenrechten en het humanitair recht. De EU veroordeelt met klem het aanhoudende **geweld van extremistische kolonisten** op de Westelijke Jordaanoever, waaronder Oost-Jeruzalem. Israël moet meer doen om geweld van kolonisten te voorkomen en daders moeten ter verantwoording worden geroepen. De EU heeft tot dusver negen personen en vijf entiteiten op de lijst geplaatst in het kader van de wereldwijde EU-sanctieregeling voor de mensenrechten. De EU wil er alles aan doen om de werkzaamheden in verband met verdere beperkende maatregelen tegen extremistische kolonisten en tegen entiteiten en organisaties die hen steunen, te doen vorderen.

16. De EU herinnert Israël eraan de **veilige toegang tot de heilige plaatsen te waarborgen** en de in 1967 ingestelde **status quo voor de Tempelberg/Haram al-Sharif te handhaven**, in overeenstemming met vroegere afspraken en met inachtneming van de bijzondere rol van Jordanië. De bijzondere status en aard van Jeruzalem en van het oude stadsgedeelte ervan, de onschendbaarheid van de gewijde plaatsen en de bestaansmogelijkheid van al zijn gemeenschappen moeten door iedereen worden gevrijwaard en geëerbiedigd.
17. De EU benadrukt de essentiële rol van de **VN** en hun agentschappen, met name **UNRWA**, dat cruciale steun verleent aan de burgerbevolking, waaronder humanitaire hulp en basisvoorzieningen, zowel in het bezette Palestijnse gebied als in de ruimere regio. De EU herhaalt haar ernstige bezorgdheid over de verstreckende gevolgen van de Israëlische wetgeving over UNRWA voor de activiteiten van de organisatie op de Westelijke Jordaanoever, waaronder in Oost-Jeruzalem, en in Gaza. De EU betreurt het dat Israël zich heeft teruggetrokken uit de overeenkomst van 1967 tussen Israël en UNRWA en veroordeelt elke poging om het vermogen van UNRWA om zijn mandaat uit te voeren, te belemmeren. Het is essentieel dat UNRWA zijn cruciale werk kan voortzetten overeenkomstig zijn mandaat dat in 1949 door de Algemene Vergadering van de VN werd aangenomen en sindsdien is verlengd. De EU is vastbesloten de organisatie te blijven steunen, ziet nauwlettend toe op en evalueert de uitvoering, middels het Actieplan, van de aanbevelingen van het verslag van de onafhankelijke evaluatiegroep naar aanleiding van de aantijgingen tegen sommige UNRWA-personeelsleden, en ziet uit naar verdere doortastende maatregelen van de VN om de neutraliteit en verantwoordingsplicht te waarborgen en de controle en het toezicht te versterken teneinde verdere problemen te voorkomen. De EU veroordeelt Hamas voor het vermeende gebruik van UNRWA-faciliteiten.
18. De EU bevestigt opnieuw haar onwrikbare gehechtheid aan **effectief multilateralisme en de op regels gebaseerde internationale orde** met de Verenigde Naties als kern, waarbij zij op vastberaden wijze het VN-Handvest naleeft en de daarin verankerde regels en beginselen handhaaft, waaronder soevereiniteit en territoriale integriteit, politieke onafhankelijkheid en zelfbeschikking. De EU bevestigt haar volledige en onwrikbare steun aan de secretaris-generaal van de VN en betreurt het besluit hem “persona non grata” te verklaren.

19. De EU herhaalt haar oproep aan Israël om volledig samen te werken met de Verenigde Naties, inclusief de mensenrechtenmechanismen, en om de toegang voor houders van een VN-mandaat te vergemakkelijken, onder meer wat betreft de afgifte van visa aan internationaal personeel.
20. De EU herhaalt haar steun aan de **normalisering van de betrekkingen tussen Israël en een aantal Arabische staten in de regio**, hetgeen alle betrokken landen ten goede komt en een essentiële stap is richting stabilisering van de gehele regio. De EU steunt regionale en trilaterale samenwerking en gezamenlijke initiatieven die nieuwe perspectieven openen voor bedrijven, mensen, handel, reizen, onderzoek en het milieu, alsook op een groot aantal andere gebieden. De EU herhaalt dat zij zich zal blijven inzetten voor algehele, duurzame vrede in de hele regio en staat klaar om daartoe samen te werken met haar regionale en internationale partners. In dit verband zal de EU ernaar streven voort te bouwen op de aangegane diplomatieke betrekkingen tussen Israël en een aantal Arabische landen, en deze aanmoedigen, om zo de kans op een brede oplossing voor het vredesproces in het Midden-Oosten te vergroten.
21. De EU is ingenomen met **de staakt-het-vuren-overeenkomst van 27 november 2024 tussen Israël en Libanon**, na de bemiddelingsinspanningen door met name Frankrijk en de Verenigde Staten. Zij dringt er bij de partijen op aan hun toezeggingen in het kader van de staakt-het-vuren-overeenkomst volledig na te komen en roept op tot de volledige uitvoering van Resolutie 1701 van de VN-Veiligheidsraad. De EU herinnert in dat verband opnieuw aan de cruciale stabiliserende rol die de Interim-Vredesmacht van de Verenigde Naties in Libanon (Unifil) in Zuid-Libanon vervult. De EU zal de soevereiniteit en territoriale integriteit van Libanon en zijn inspanningen op het gebied van staatsopbouw blijven ondersteunen, onder meer door bij te dragen aan de versterking van de Libanese strijdkrachten, ook in het kader van de Europese Vredesfaciliteit.

22. De EU herhaalt haar krachtige veroordeling van **de overdracht van drones en ballistische raketten aan Rusland door Iran**, die een rechtstreekse bedreiging vormt voor de Europese veiligheid, alsook de ernstig destabiliserende Iraanse acties in het hele Midden-Oosten. De EU blijft zich ten volle inzetten voor de-escalatie in het Midden-Oosten en dringt er bij Iran op aan een einde te maken aan alle destabiliserende acties in de regio, met inbegrip van zijn steun aan terroristische en gewapende groeperingen, waaronder de Houthi's, Hezbollah en Hamas.
23. De EU zal, **als belangrijke veiligheidsprioriteit, ervoor zorgen dat Iran geen kernwapen verwerft**. De onverminderde voortzetting van het kernprogramma door Iran in de afgelopen vijf jaar zonder dat daar een geloofwaardige civiele rechtvaardiging voor bestaat, is uiterst zorgwekkend. De EU roept alle landen op steun te verlenen aan de uitvoering van Resolutie 2231 (2015) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, waarin het gezamenlijk alomvattend actieplan (JCPoA), dat de basis vormt voor de toezichts- en rapportagewerkzaamheden van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie (IAEA), werd bekrachtigd. De EU herhaalt dat zij zich inzet voor diplomatie ten aanzien van het Iraanse kernprogramma.

24. Na de val van het criminele regime van Assad in Syrië, dat door Rusland en Iran werd gesteund, benadrukt de EU de historische kans om het land te herenigen en weer op te bouwen, en onderstreept zij het belang van een **inclusief door Syrië in gang gezet en door Syrië geleid politiek proces** dat beantwoordt aan de legitieme aspiraties van het Syrische volk, in overeenstemming met de kernbeginselen van Resolutie 2254 van de VN-Veiligheidsraad. De onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Syrië, binnen veilige grenzen, moeten volledig worden geëerbiedigd, overeenkomstig het internationaal recht. De EU roept Israël op zich te houden aan de voorwaarden van de overeenkomst tot terugtrekking van de Israëlische strijdkrachten uit 1974. De EU spreekt nogmaals haar steun uit voor de Troepenmacht van de Verenigde Naties voor het toezicht op het troepenscheidingsakkoord (Undof), die de Syrische Golanhoogte monitort, en herinnert aan het belang van Resolutie 497 (1981) van de VNVR. De gedemilitariseerde bufferzone moet in acht worden genomen. De EU memoreert haar standpunt over Syrië, zoals dat op 19 december 2024 door de Europese Raad is overeengekomen, en onderstreept de noodzaak van herstel van gerechtigheid en verantwoordingsplicht. De EU benadrukt tevens het belang van terrorismebestrijding, van het voorkomen van de wederopstanding van terroristische groeperingen, alsook van de vernietiging van de resterende voorraden chemische wapens van Syrië, terwijl tegelijkertijd vooruitgang wordt geboekt met betrekking tot de verantwoordingsplicht voor het gedocumenteerde gebruik van chemische wapens.
25. De EU **veroordeelt nogmaals in de krachtigste bewoordingen de illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne**, die een grove schending van het VN-Handvest en het internationaal recht vormt en de Europese en mondiale veiligheid en stabiliteit rechtstreeks bedreigt. De EU is ingenomen met hoe Israël in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft gestemd over de desbetreffende resoluties, met het feit dat Israël heeft deelgenomen aan de top over vrede in Oekraïne die op 15 en 16 juni 2024 in Zwitserland plaatsvond en met de steun voor het gezamenlijke communiqué. Sinds februari 2022 heeft de EU eensgezind en vastberaden gereageerd op de Russische aanvalsoorlog door sancties aan te nemen, Rusland ter verantwoording te roepen en Oekraïne te steunen met humanitaire, financiële, politieke, diplomatieke en militaire hulp op ongekenne schaal. De EU zal dit zo lang en zo intensief als nodig blijven doen. De EU is verheugd over de hulp die Israël biedt aan Oekraïne en zijn burgers, waaronder de levering van defensief militair materieel en humanitaire hulp. De EU waardeert de toezegging van Israël om de omzeiling van sancties via zijn grondgebied te voorkomen en zal op dit gebied blijven samenwerken met Israël.

26. De EU roept de Houthi's op onmiddellijk alle aanvallen te staken en de maritieme veiligheid te herstellen. De EU bevestigt dat zij vastbesloten is de vrijheid van scheepvaart en de maritieme veiligheid in de Rode Zee te waarborgen door middel van **operatie ASPIDES van EUNAVFOR**.
27. De EU herhaalt haar strategisch belang bij een **stabiele en veilige omgeving in het oostelijke Middellandse Zeegebied**. De regionale samenwerking in het oostelijke Middellandse Zeegebied moet verder worden ontwikkeld in overeenstemming met het internationaal recht, met inbegrip van het Unclos. De EU neemt met voldoening nota van de lopende samenwerking op projectbasis tussen Israël en de EU-lidstaten, met als doel de vrede, veiligheid en stabiliteit in de regio te bevorderen.
28. **Democratie en mensenrechten**, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren, en het belang van een levendig maatschappelijk middenveld staan centraal in het partnerschap tussen de EU en Israël.
29. Israël is gebonden aan het **internationaal humanitair recht (IHR)** en de toepasselijke normen van het **internationaal recht inzake de mensenrechten (IHRL)**, met inbegrip van, als bezettingsmacht, de verplichting om de bevolking in de bezette gebieden te beschermen. De EU roept Israël op zich strikt te houden aan de regels en beginselen van het IHR en het IHRL wat betreft het gebruik van geweld en het voeren van vijandelijkheden, met inbegrip van menselijkheid, noodzakelijkheid, onderscheid en evenredigheid. De EU roept Israël op te zorgen voor een onpartijdig en doeltreffend onderzoek door de bevoegde autoriteiten naar vermeend wangedrag overeenkomstig het IHR.

30. De EU betuigt opnieuw haar onwrikbare steun aan het **internationale strafrechtstelsel** en met name aan het Internationaal Strafhof (ICC), en zal zich ervoor blijven inzetten het Statuut van Rome te handhaven en de onafhankelijkheid en integriteit van het ICC te vrijwaren, en roept op tot eerbiediging van de onafhankelijke werking van het ICC.
31. De EU is vastbesloten **antisemitisme in al zijn vormen en uitingen te bestrijden en non-discriminatie** in de EU en wereldwijd **te bevorderen**. De EU veroordeelt antisemitisme in de krachtigste bewoordingen; het is onverenigbaar met de waarden en doelstellingen van de EU. Het vormt een bedreiging voor de Joodse bevolking en het Joodse leven, alsook voor open en diverse samenlevingen en het ondermijnt de essentie van de Europese levenswijze. De EU betreurt het dat antisemitische incidenten en haatmisdrijven tegen Joodse mensen en Joodse instellingen na de aanslagen van 7 oktober 2023 en het daaruit voortvloeiende conflict in Gaza drastisch zijn toegenomen, hetgeen heeft geleid tot een uitzonderlijk hoog niveau van antisemitisme in de hele EU.

32. De EU heeft het jaarlijks gezamenlijk georganiseerde seminar op hoog niveau tussen de EU en Israël over de bestrijding van racisme, antisemitisme en vreemdelingenhaat versterkt. Het kaderbesluit van de EU uit 2008 betreffende de bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat biedt een sterk rechtskader voor de bestrijding van antisemitische haatmisdrijven en haatzaaiende uitlatingen, met inbegrip van het publiekelijk vergoelijken, ontkennen of verregaand bagatelliseren van de Holocaust op een wijze die kan aanzetten tot geweld of haat. De EU is vastbesloten antisemitisme online te bestrijden, met name antisemitische haatzaaiende uitlatingen, samenzweringsmythes, ontkenning en verdraaiing van de Holocaust, zoals ook blijkt uit de goedkeuring van de verklaring van de Raad over de bevordering van het Joodse leven en de bestrijding van antisemitisme van 15 oktober 2024. Het werk van de coördinator van de Europese Commissie voor de bestrijding van antisemitisme en de bevordering van het Joodse leven weerspiegelt ook het feit dat de strijd tegen antisemitisme een prioriteit is in de EU. Sinds 2017 gebruikt de Commissie de – juridisch niet-bindende – werkdefinitie van antisemitisme van de Internationale Alliantie ter Herinnering van de Holocaust (IHRA) die in 2016 in Boekarest is aangenomen, als praktisch hulpmiddel en als basis voor haar werkzaamheden ter bestrijding van antisemitisme, en moedigt zij overname en gebruik van deze definitie aan. De EU is vastbesloten verdere terreinen van samenwerking inzake herdenking van de Holocaust te verkennen, onder meer via de European Holocaust Research Infrastructure (EHRI). Om antisemitisme en vooroordelen te bestrijden, het bewustzijn en de kennis van de Joodse geschiedenis en cultuur te vergroten en te komen tot volledige erkenning van het Joodse leven als onderdeel van de Europese samenleving, heeft de Commissie nauw samengewerkt met het internationale herdenkingscentrum voor de Holocaust Yad Vashem in Israël, in lijn met de EU-strategie ter bestrijding van antisemitisme en ter bevordering van het Joodse leven (2021-2030), en heeft zij de creatie van een immersieve audiovisuele ervaring in het “Dal van de verwoeste gemeenschappen” ondersteund.

33. De EU blijft vastbesloten om zich in te zetten voor de **bevordering van non-discriminatie en de eerbiediging, bescherming en verwezenlijking van het recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging**. De EU bevordert en beschermt het **recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging** en veroordeelt elke vorm van discriminatie, vijandigheid, haat, geweld of vervolging op grond van religie of overtuiging, met inbegrip van antisemitisme, moslimhaat en christenhaat. De EU benadrukt hoe belangrijk het is het recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging voor iedereen doeltreffend te waarborgen om vrede, verdraagzaamheid, respect en samenwerking tussen mensen van alle religies of overtuigingen te bevorderen.
34. De EU roept Israël op zijn internationale mensenrechtenverplichtingen na te komen om de **vrijheid van vereniging, vergadering en meningsuiting** te verdedigen, onder meer door een veilige, open en faciliterende civiele ruimte, zowel online als offline, alsook toegang tot informatie, mediavrijheid en de veiligheid van journalisten te waarborgen. Een vrij, onafhankelijk en divers maatschappelijk middenveld is onontbeerlijk om democratische waarden te bevorderen, verantwoordingsplicht na te streven en vreedzame samenlevingen op te bouwen. De EU maakt zich zorgen over het risico van beperkingen die aan door buitenlands kapitaal gefinancierde ngo's worden opgelegd en ertoe leiden dat het maatschappelijk middenveld wordt beknot in zijn democratische participatie en activiteiten. Wetgeving op het gebied van terrorismebestrijding en nationale veiligheid mag nooit worden misbruikt om de grondrechten en fundamentele vrijheden te ondermijnen. De EU roept Israël op om onafhankelijke media, waaronder internationale media, toegang te verlenen tot Gaza. De EU spreekt nogmaals haar steun uit voor **mensenrechtenverdedigers, journalisten en andere mensen die werkzaam zijn in de media**.

35. De EU roept Israël op zijn **internationale mensenrechtenverplichtingen volledig na te komen, ook bij arrestaties, ondervragingen en detenties**. De EU blijft het zeer zorgwekkend vinden dat Israël veelvuldig gebruikmaakt van willekeurige arrestaties en administratieve detentie zonder tenlastelegging, hetgeen sinds 7 oktober 2023 is toegenomen. Volgens het internationaal recht moeten gedetineerden worden geïnformeerd over de beschuldigingen die aan hun detentie ten grondslag liggen en moet onverwijld worden vastgesteld of hun detentie rechtmatig is. Ook hebben zij recht op rechtsbijstand, eerlijke rechtsbedeling en een eerlijk proces. **Het verbod op foltering en andere vormen van wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing is absoluut krachtens het internationaal recht**. De EU herinnert eraan dat staten een grotere zorgplicht hebben om alle nodige maatregelen te nemen om het leven van personen die van hun vrijheid zijn beroofd, te beschermen. De EU en haar lidstaten roepen alle partijen op het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) ongehinderd toegang te verlenen tot detentiecentra, in overeenstemming met hun verplichtingen uit hoofde van het internationaal humanitair recht.

36. De eerbiediging, bescherming en naleving van de **rechten van het kind** blijven centraal staan in het mensenrechtenbeleid van de EU, waarmee wordt onderstreept dat zij zich wil blijven inzetten om kinderen een toekomst te geven waarin geweld en armoede geen plaats hebben. De EU blijft uitermate bezorgd over de verreikende gevolgen van het conflict en het geweld voor kinderen, aangezien hun veiligheid en welzijn vanwege het conflict ernstig in het geding zijn. Er zijn bijzonder grote aantallen Palestijnse kinderen gedood, verwond of ontheemd en veel scholen en medische voorzieningen zijn beschadigd of vernield. De EU roept Israël op de mensenrechten van alle Palestijnse minderjarigen, in het bijzonder minderjarigen die worden gearresteerd en in detentie geplaatst, te eerbiedigen, te beschermen en na te leven overeenkomstig zijn verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht, met name het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind, en normen inzake de detentie van kinderen, ook bij feiten tegen de nationale veiligheid, en een einde te maken aan de praktijk van administratieve detentie. De EU dringt aan op de bescherming van kinderen, inclusief hun recht op onderwijs en medische zorg in een veilige en zekere omgeving.
37. De EU spoort Israël aan de rechten van alle personen, ook die van personen die tot **minderheden** behoren, met name de Arabische minderheid, te eerbiedigen, te beschermen en na te leven, zodat zij beter kunnen integreren in de Israëlische samenleving, hun rechten worden beschermd en de economische en sociale ongelijkheden afnemen. De EU moedigt Israël ook aan de participatie van alle minderheidsgroepen in beleids- en bestuursprocessen op alle niveaus te verbeteren, en discriminatie in recht en praktijk te voorkomen. Verder pleit de EU voor een alomvattende en billijke oplossing voor niet-erkende bedoeïenendorpen.

38. Voor de EU vormen de bevordering van **gendergelijkheid** en de volledige en gelijke uitoefening van alle mensenrechten door alle vrouwen en meisjes en hun empowerment op alle actiegebieden een prioriteit, in overeenstemming met de internationale verplichtingen. Het uitbannen van alle vormen van discriminatie en uitsluiting, en alle vormen van seksueel en gendergerelateerd geweld, alsook de volledige, gelijke en zinvolle participatie van vrouwen en meisjes en vrouwelijk leiderschap zijn van fundamenteel belang voor vrede en veiligheid, duurzame ontwikkeling en economische groei. De EU prijst Israël voor de aanneming van de wet inzake elektronische trackingarmbanden voor daders van huiselijk geweld, en hoopt dat deze wet verder zal worden geëvalueerd.
39. De EU wijst er opnieuw op dat zij zich er sterk aan heeft gecommitteerd de volledige en gelijke uitoefening van de mensenrechten door lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen (**lhbti'ers**) te eerbiedigen, te beschermen en na te leven. De EU heeft in Israël een belangrijke partner gevonden als het gaat om het aanpakken van ongelijkheid, discriminatie en geweld tegen lhbti'ers, ook op internationale fora. Zij prijst Israël voor het uitbreiden van de bescherming en bevordering van de mensenrechten van lhbti'ers, ook via wetgeving. De EU zou graag updates horen over de stand van de uitvoering van de aanbevelingen naar aanleiding van de universele periodieke doorlichting die betrekking hebben op lhbti'ers.

40. De EU herhaalt dat zij vastbesloten is de **mensenrechten in de digitale omgeving** te bevorderen en te beschermen. In dit verband is de EU ingenomen met de deelname van Israël als ondertekenaar van het Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (Verdrag van Vilnius). In overeenstemming met de toezeggingen die zijn gedaan in het kader van het onlangs aangenomen mondiaal digitaal pact, moedigt de EU Israël aan om ervoor te zorgen dat de wet- en regelgeving inzake het gebruik van technologie op gebieden als surveillance in overeenstemming is met het internationaal recht. De EU moedigt Israël aan doeltreffende maatregelen te nemen om desinformatiecampagnes en haatzaaiende uitlatingen aan te pakken en de online betrouwbaarheid van informatie te bevorderen. De EU herinnert eraan dat toegang tot een open, veilig en beveiligd internet essentieel is in een democratie, onder meer om toegang te krijgen tot gezondheidszorg en onderwijs en om het verstrekken van humanitaire hulp te vergemakkelijken.
41. Een democratisch, stabiel, groener en welvarend zuidelijk nabuurschap is een gedeelde strategische prioriteit en is van fundamenteel belang voor zowel de EU als haar partners van het zuidelijk nabuurschap. De EU beschouwt Israël als een belangrijke **partner voor samenwerking op de vijf prioritaire beleidsterreinen die in de gezamenlijke mededeling van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger over een “Hernieuwd partnerschap met het zuidelijke nabuurschap – Een nieuwe agenda voor het Middellandse Zeegebied”² worden genoemd**, met name menselijke ontwikkeling, goed bestuur en de rechtsstaat; veerkracht, welvaart en digitale transitie; vrede en veiligheid; migratie en mobiliteit; groene transitie: klimaatbestendigheid, energie en milieu. In de gezamenlijke mededeling wordt voorgesteld dat de EU haar bestaande samenwerking met Israël op digitaal, onderzoeks- en innovatiegebied verdiept en mogelijkheden verkent om de samenwerking op aanverwante terreinen van wederzijds belang te versterken. De EU onderstreept de sleutelrol van Israël en de andere leden van het zuidelijk nabuurschap bij het bestuur, de efficiëntie en de versterking van de Unie voor het Middellandse Zeegebied.

²

https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/joint_communication_renewed_partnership_southern_neighbourhood.pdf

42. In het kader van het **instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking** blijft Israël profiteren van toewijzingen ter ondersteuning van institutionele samenwerking (twinning- en TAIEX-projecten en andere vormen van technische ondersteuning). Israël profiteert ook van projecten die zijn gericht op de bevordering van regionale samenwerking om de regionale stabiliteit te versterken en het vredesproces in het Midden-Oosten vooruit te helpen.
43. De EU is de grootste handelspartner en de op één na grootste investeringspartner van Israël. Israël behoort tot de grootste handelspartners van de EU in het Middellandse Zeegebied, met de meest gediversifieerde **handelsstructuur**. Ondanks enkele resterende belemmeringen voor markttoegang zijn de voorwaarden voor bilaterale handel en investeringen over het algemeen goed. De EU is tevreden met de nieuwe invoerregels die op 1 januari 2025 in werking zijn getreden en die de invoerprocedure voor verschillende consumentengoederen zullen vereenvoudigen aangezien tientallen nationale invoernormen werden afgeschaft en er in plaats daarvan is overgestapt op EU-normen en andere internationale normen. De EU is ingenomen met de steun van Israël bij het herzien van de pan-Euro-mediterrane conventie (PEM-conventie), die op 7 december 2023 met eenparigheid van stemmen door alle verdragsluitende partijen is aangenomen. De EU rekent op de medewerking van Israël met het oog op een succesvolle uitvoering van de herziene conventie per 1 januari 2025.

44. De EU waardeert de nauwe samenwerking van Israël met de EU bij handelsbarrières, met name het proefproject om een oplossing te vinden voor de reeds lang bestaande invoervergunningpraktijk van de Israëlische autoriteiten voor medische hulpmiddelen waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende EU-lidstaten. De EU blijft evenwel hopen dat er een wetswijziging komt om het proefproject permanent te maken. Voorts blijft de EU bezorgd over een aantal problemen met de **markttoegang**, meest recentelijk het gebrek aan transparantie door de Israëlische bevoegde autoriteiten bij het weigeren van medische hulpmiddelen die bestemd waren voor ziekenhuizen op de Westelijke Jordaanoever. Ook reeds lang bestaande problemen leiden tot bezorgdheid, zoals het omslachtige certificeringsproces voor de EU-uitvoer van koosjer vlees en het verbod op de EU-uitvoer van niet-koosjer vlees.
45. De EU wil de besprekingen met Israël over handelskwesties voortzetten en **praktijken uitwisselen** op verschillende gebieden, waaronder normen voor landbouw- en industrieproducten en bescherming van geografische aanduidingen. Zij wil de samenwerking op het gebied van voedselzekerheid, voedselveiligheid, landbouwbeleid, plattelandontwikkeling en biologische landbouw voortzetten.
46. De EU rekt op Israël om constructief bij te dragen tot de snelle hervatting van de werkzaamheden in verband met de uitvoering van het maatregelenpakket om de handel in Palestijnse producten met andere Euro-mediterrane partners te vergemakkelijken, zodra de omstandigheden dat toelaten. De EU zal deze inspanningen blijven ondersteunen.

47. De EU herinnert aan de **dialogen over terrorismebestrijding** die in 2015 met Israël zijn gestart. De meest recente dialoog vond plaats in mei 2023.
48. Voortbouwend op eerdere toezeggingen zullen de EU en Israël hun uitwisselingen voortzetten om een **open, vrije, stabiele en veilige cyberspace** tot stand te brengen, met name door het bevorderen van de toepassing van het internationaal recht in de cyberspace en de invoering van vrijwillige normen voor verantwoordelijk gedrag van staten in de cyberspace in de Verenigde Naties en op andere relevante internationale fora, en door in dit verband werk te maken van de opstelling van een VN-actieprogramma. De EU en Israël zullen daarnaast de mogelijkheid onderzoeken om nog andere kennis en beste praktijken uit te wisselen en samen te werken om de cyberweerbaarheid te vergroten en cybercriminaliteit, met name ransomware, aan te pakken.

49. De EU waardeert de vruchtbare samenwerking tussen Israël en **het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid** in het kader van het desbetreffende door de EU gefinancierde programma (SAFEMED) inzake de veiligheid, beveiliging en duurzaamheid van schepen. In dit verband waardeert de EU met name de actieve belangstelling van Israël voor en de deelname aan de onderwijsdiensten van de EMSA-academie en het gebruik van instrumenten en diensten zoals THETIS-Med (informatiesysteem voor havenstaatcontrole) en CleanSeaNet (toezicht op maritieme verontreiniging door satellietdiensten). Hoewel er ruimte is voor verdere technische samenwerking, met name wat betreft de ratificatie en omzetting door Israël van bijlage VI bij het Marpol-Verdrag en het delen van gegevens van regionale automatische identificatiesystemen (AIS-gegevens), blijft Israël een van de meest actieve begunstigde partners van het SAFEMED-project. De EU neemt er nota van dat er mogelijkheden zijn voor verdere uitwisselingen, bijvoorbeeld op het gebied van spoorvervoer, transportbeveiliging, de bevordering van multimodaal vervoer, duurzame stedelijke mobiliteit en intelligente vervoerssystemen. De uitvoering van de alomvattende Euro-mediterrane Luchtvaartovereenkomst EU-Israël moet worden voortgezet.

50. De EU roept alle partners op zich actief in te zetten om ervoor te zorgen dat de **internationale toezeggingen op het gebied van klimaat, oceanen, biodiversiteit en milieu** daadwerkelijk worden nagekomen, als basis voor de verwezenlijking van de Agenda 2030 van de Verenigde Naties, de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelstellingen en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. De EU moedigt alle partijen aan om in hun volgende nationaal bepaalde bijdrage (NDC), die vóór de COP30 in Belem moet worden ingediend, ambitieuze emissiereductiedoelstellingen voor de hele economie op te nemen, waarin alle broeikasgassen, sectoren en categorieën aan bod komen en die zijn afgestemd op de beperking van de opwarming van de aarde tot 1,5 °C; hun NDC af te stemmen op langetermijnstrategieën voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling; voort te bouwen op de resultaten van de wereldwijde inventarisatie van de energietransitie, en op basis van internationale richtsnoeren duidelijke en transparante informatie over de NDC te verstrekken. De EU roept Israël ook op zich aan te sluiten bij de collectieve inspanningen om klimaatfinanciering in ontwikkelingslanden te mobiliseren in de context van de nieuwe collectieve gekwantificeerde doelstelling die tijdens de COP29 is overeengekomen.
51. De EU is vastbesloten de samenwerking op **energiegebied** met Israël te versterken om energiezekerheid, -duurzaamheid en -weerbaarheid te bevorderen en tegelijkertijd de vrede en stabiliteit in de regio te bevorderen. Onze samenwerking, versterkt door het memorandum van overeenstemming inzake samenwerking op het gebied van handel, vervoer en uitvoer van aardgas naar de Europese Unie, dat op 15 juni 2022 door de EU, Israël en Egypte is ondertekend, is gericht op het bevorderen van de energietransitie, het diversifiëren van energiebronnen, de toegang tot energie in de regio en het versterken van de regionale energiezekerheid, waarbij momenteel een grote rol is weggelegd voor de uitvoer van gas uit Israël en regionale samenwerking op energiegebied, onder meer in de context van het East Med Gas Forum. In de toekomst zal onze samenwerking gericht zijn op het versnellen van investeringen in hernieuwbare energie, energie-efficiëntie en waterstof zodat het aanzienlijke potentieel van de regio op het gebied van hernieuwbare energie en decarbonisatie kan worden benut. De EU is ingenomen met de deelname van Israël aan Horizon Europa en ziet uit naar meer samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie in de energiesector.

52. De EU is bereid te kijken naar mogelijkheden voor samenwerking met Israël op het gebied van de economische corridor India – Midden-Oost – Europa (IMEC) binnen het kader van de **Global Gateway**, teneinde regionale integratie, normalisering van de betrekkingen tussen Israël en een aantal Arabische staten, stabiliteit en vrede te ondersteunen.
53. Op het gebied van **wetenschap en technologie** is de EU, na de volledige associatie van Israël met het programma Horizon Europa voor de periode 2021-2027, zeer ingenomen met de toegenomen deelname van Israëlische onderzoeksinstituten aan het programma. De EU ziet ernaar uit haar samenwerking met Israël voort te zetten om mondiale uitdagingen aan te pakken, de groene en de digitale transitie te faciliteren, de wereldwijde verschuiving naar een zeker en rechtvaardig voedselsysteem te versnellen en de innovatiesystemen van de EU en Israël dichterbij elkaar te brengen. Sinds 1996 is de associatie van Israël met de EU-kaderprogramma's voor onderzoek en innovatie een succesverhaal. Deze samenwerking draagt bij tot sterkere bilaterale economische en handelsbetrekkingen en vergemakkelijkt de betrokkenheid in de regio. In dit verband is de EU ingenomen met de doorlopende actieve deelname van Israël aan regionale initiatieven op het gebied van wetenschapsdiplomatie, zoals SESAME, het Prima-initiatief en EMUNI.

54. Op het gebied van de **digitale economie en samenleving** is de EU ingenomen met de inzet van Israël voor de activiteiten van de groep van Euro-mediterrane regulerende instanties (EMERG), het EU-initiatief voor harmonisatie van de reglementering tussen de EU en het Middellandse Zeegebied en voor samenwerking tussen de regulerende instanties op het gebied van telecommunicatie, en is zij bereid te werken aan een ambitieus partnerschap inzake digitale kwesties. De EU is tevens ingenomen met het feit dat Israël volwaardig lid is van OESO-organen die daarrond werken, met name de werkgroep Communicatie-infrastructuur en -dienstenbeleid (CISP).
55. De EU herinnert eraan dat de Radiocommunicatieconferentie van de **Internationale Telecommunicatie-unie** (ITU), die in november 2019 in Sharm-el-Sheikh plaatsvond, heeft geleid tot een herziening van Resolutie 12. In deze resolutie wordt ertoe opgeroepen een proces voor de uitrol van 3G-technologie op gang te brengen en een geschikt tijdschema vast te stellen voor de toewijzing van 4G- en 5G-frequenties aan Palestijnse exploitanten. De EU roept Israël en de Palestijnse autoriteiten op tijdig overeenstemming te bereiken over de toekenning van de benodigde 4G- en 5G-frequenties aan Palestijnse operatoren, voordat de Israëlische uitrol van 5G wordt voltooid, en samen te werken met internationale actoren die zich met dit onderwerp bezighouden, zoals het Bureau van het Kwartet.
56. Op het gebied van **onderwijs** is de EU ingenomen met de deelname van Israël aan de internationale dimensie van het Erasmus+-programma 2021-2027 en blijft zij bijdragen aan de bevordering van meer wederzijds begrip door de ontwikkeling van intermenselijke contacten via samenwerking tussen hogeronderwijsinstellingen en uitwisselingen van studenten, onderwijzend personeel en jongeren. De EU is voorts ingenomen met de voordelen van het programma voor het hoger onderwijs in Israël, waaronder de toegenomen internationalisering ervan, en ziet ernaar uit met Israël te blijven samenwerken via het Erasmus+-programma.
57. De EU verheugt zich op een vruchtbare en constructieve zitting van de Associatieraad EU-Israël.
-